

تاریخ شفاهی زندگی شهدای هسته‌ای (کتاب اول):

زندگی و فعالیت‌های علمی

شهید مسعود علی محمدی

ناتر، امیر حسین، ۱۳۷۰.
 دغدغه‌های دینی ایران: زندگی و فعالیت‌های علمی شهید مسعود علیمحمدی / تألیف امیرحسین نباتی
 تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۴۰۳.
 ۱۱۲ص: ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲.
 مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۴۴۵. تاریخ شفاهی، ۵۵.
 دوره: ۵-۱۲۴-۲۷۱-۱۱۲-۹۷۸-۱۱۸-۲۷۱-۶۲۲-۹۷۸؛ ۸۰۰۰۰۰ ریال
 فیفا
 ص.ع. به انگلیسی:

میرشماره:
 عنوان و نام پدیدآور:
 مشخصات نشر:
 مشخصات ظاهری:
 فرمت:
 شابک:
 وضعیت فهرست‌نویسی:
 یادداشت:

A concern for Iran The life and scientific efforts of Martyr Massoud Ali Mohammad

کتابنامه.
 زندگی و فعالیت‌های علمی شهید مسعود علیمحمدی
 مسعود، علیمحمدی، ۱۳۳۸-۱۳۸۸.
 سازمان انرژی اتمی ایران -- شهیدان
 Atomic Energy Organization of Iran -- Martyrs
 قربانیان تروریسم -- ایران
 Victims of terrorism -- Iran
 شهیدان -- ایران -- بازماندگان -- خاطرات
 Martyrs -- Iran -- Survivors -- Diaries
 DSR۱۶۶۸
 ۹۵۰۰۸۴۵۰۹۲
 ۹۷۱۵۲۴۲
 فیفا

یادداشت:
 عنوان دیگر:
 موضوع:
 موضوع:
 موضوع:
 موضوع:
 موضوع:
 موضوع:
 موضوع:
 زده‌سندی کنگره:
 زده‌سندی دیویی:
 شماره کاتالانس علمی:
 خلاصه: ریکورد کتابشناسی

عنوان: تاریخ شفاهی زندگی شهدای هسته‌ای (کتاب اول):

دغدغه‌ای برای ایران؛ زندگی و فعالیت‌های علمی شهید مسعود علی‌محمدی

تالیف: امیر حسین نباتی

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۸۰۰۰۰ تومان

حروف چینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک دوره: ۵- ۱۲۴-۲۷۱-۶۲۲-۹۷۸

ISBN: 978-622-271-124-5

شابک کتاب اول: ۴- ۱۱۸-۲۷۱-۶۲۲-۹۷۸

ISBN: 978-622-271-118-4

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبه‌روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irfdc.ir

فهرست مطالب

۷	..... مقدمه
۹	..... پیشگفتار
۱۳	..... بخش اول: دوران کودکی تا ازدواج
۲۹	..... بخش دوم: تحصیلات دانشگاهی و خدمات علمی
۵۹	..... بخش سوم: شهادت
۱۰۷	..... کتابنامه

مقدمه

بیش از دو دهه از چالش هسته‌ای میان جمهوری اسلامی ایران و غرب می‌گذرد و بسیاری از تحولات تاریخ معاصر ایران بر مبنای این چالش رقم خورده است. دشمنان جمهوری اسلامی ایران در این مدت با بهره‌گیری از تمامی شیوه‌ها، تلاش نموده‌اند تا پیشرفت علمی - نظامی ایران در این عرصه را متوقف نموده و در راه رسیدن به هدف خود، حتی به ترور دانشمندان ایرانی نیز روی آورده‌اند.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی بنابر رسالت خود در تبیین تاریخ انقلاب اسلامی و اهمیت مسئله‌ی هسته‌ای در تاریخ این انقلاب، پژوهش‌های مختلفی را در این حوزه منتشر کرده است. پرداختن به زندگی‌نامه و خدمات علمی شهدای هسته‌ای را شاید بتوان یکی از قطعات تکمیل‌کننده پازل تاریخ این دانش در ایران معاصر دانست که با الطاف الهی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی اکنون به این مهم نائل آمده است.

مجموعه پیش رو، با تکیه به آرشیو غنی مرکز در زمینه‌ی خاطرات، با استفاده از روش تاریخ شفاهی و بر پایه‌ی مصاحبه با افراد نزدیک به شهدا به زیور طبع آراسته گردیده است.

در پایان از زحمات همکاران دخیل در تدوین این طرح و خانواده معزز شهدای گرانقدر هسته‌ای تجلیل می‌نماییم و فردایی بهتر و ایرانی به دور از ترور را از پروردگار متعال خواستاریم.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

پیشگفتار

از سال ۱۳۹۵ که پیشنهاد نگارش تاریخ شفاهی شهدای هسته‌ای مطرح شد، احساس رسالت سنگینی در نحوه ادای دین به آرمان‌ها و اهداف این شهدا را - با توجه به محدودیت‌ها و حساسیت‌های موضوع - متوجه خود دانستم. تدوین اثر بر مبنای تاریخ شفاهی، لزوم تأمل بیشتری در روش پژوهش و بررسی پیشبرد طرح را طلب می‌کرد.

یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که در اولین گام به‌عنوان نگارنده با آن مواجه شدم، نحوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها با توجه به محدودیت منابع پژوهشی بود. محدودیت آثار مکتوب پژوهشی در کنار معذوریت راویان و وابستگان شهدا در بیان کامل مطالب در باب این شهدای گران‌قدر، تدوین این اثر را بیش‌ازپیش با مشکل مواجه می‌ساخت.

معضل مهم بعدی که در هنگام نگارش اثر مطرح شد، نحوه‌ی پردازش اطلاعات موجود بود. بسیاری از خدمات این دانشمندان والامقام، به دلیل

حساسیت موضوعی قابل انتشار نبوده و به بسیاری از مطالب قابل انتشار نیز، پیش از این در سایر منابع اشاره شده بود.

ابهام نگارنده در نحوه‌ی ادای دین به این شهدا در اثر حاضر و برداشتن گام کوچکی در راستای منافع ملی، تا پیش از آشنایی با زوایای کامل شخصیتی شهید فخری زاده همواره ادامه داشت. نحوه‌ی نگاه او در پیشبرد پروژه‌ها و دید پدران‌هی این شهید، مسیر و هدف این پژوهش را برای نگارنده تغییر داد. محدود کردن دایره نظام و بیرون کردن نخبگان با اختلاف سلیق، سیاست‌گذاری کژمداری بوده که در بسیاری از حوزه‌ها برخلاف تأکید رهبر انقلاب^۱ در کشور جاری شده و آسیب‌های جبران‌ناپذیری را به منافع ملی و نظام وارد ساخته است. تسری این نگاه به فعالیت‌های مهم کشور و تعریف افراد علاقه‌مند به اصول اولیه‌ی انقلاب اسلامی در دایره‌ی دشمن، منجر به محروم کردن کشور از خدمات بسیاری از نخبگان شده است. هنر شهید فخری زاده در جذب و به‌کارگیری افراد با گرایش‌های سیاسی مختلف با نگاهی پدران‌ه، شاید کلیدی‌ترین دلیل

۱. «جبهه‌ی انقلاب را گسترش بدهید، یارگیری کنید؛ حذف نکنید؛ صرف اختلاف‌سلیقه و اختلاف نظر درباره‌ی فلان مسئله موجب طرد نشود. بعضی هستند که به اسلام و انقلاب و نظام اسلامی و به خیلی از خصوصیات که شما به آن اهمیت می‌دهید معتقدند، در فلان مسئله‌ی خاص با شما موافق نیستند؛ این نباید موجب بشود که شما او را طرد کنید، از دایره‌ی انقلابی‌گری خارج بدانید. هر چه می‌توانید جبهه‌ی انقلاب را گسترش بدهید، جذب کنید» (بیانات در دیدار با تشکل‌های دانشجویی در تاریخ ۱۳۹۹/۰۲/۲۸)

پیشبرد صنعت هسته‌ای و موشکی کشور در طول دهه‌های اخیر بوده است. هدف نوشته‌ی پیش‌رو، علاوه بر تدوین مطالبی در خصوص خدمات علمی و زندگی شخصی این شهدای گران‌مایه، اشاره به این اصل مهم بوده که در سایر آثار پژوهشی این حوزه مورد غفلت قرار گرفته است.

در کنار این موارد، خودسانسوری و عدم‌بیان تمام حقایق، سبب طرح شبهات در خصوص خدمات این بزرگان و سوء‌استفاده‌ی دشمن در برخی موارد گردیده است. لازم به ذکر است که «بیان تاریخ آن‌گونه که واقعاً بوده است»،^۱ همواره نتیجه‌ی مثبت داشته و دشمنان ایران را از مصادره‌ی حقایق باز می‌دارد.

نگرش دیگری که در نگارش این اثر مورد بازبینی قرار گرفته است، تعریف قدسی‌گونه و فرا انسانی از بسیاری از شهداست. جداسازی زندگی بسیاری از شهدا از بطن جامعه، عموماً نتیجه‌ی معکوس داشته و موجب عدم پذیرش برخی از زوایای زندگی این سرمایه‌های ملی از سوی جامعه خواهد شد. محقق در این اثر تلاش نموده تا حد امکان، با بیان مفاهیمی از تمامی زوایای زندگی این شهدا ارتباط بیشتری را میان آنها و آحاد جامعه برقرار سازد.

به شرحی که رفت روش پژوهش این اثر روش مستندسازی تاریخ

۱. رسالتی است که امام خمینی در تدوین تاریخ انقلاب برای مرکز اسناد انقلاب اسلامی قائل شدند.

شفاهی بوده و از این رهگذر، در مجموعه‌ی حاضر، از ده‌ها گفت‌وگو با همکاران و اعضای خانواده‌ی این شهدا استفاده شده است. نگارنده، امید دارد که روایتی صادقانه از تمامی ابعاد شخصیتی این شهدا را تدوین نماید.

امیرحسین نباتی

www.ketab.ir